

MAGYARI

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvénytiszta bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Calinescu belügyminiszter nagyszabású rádióbeszéde

Egybefolyó munkára hívta fel az ország minden lakóját. — Három és félmillió ember lépett be eddig a Nemzeti Ujjászületés arcvonalába

A belügyminiszter nyilatkozatai a kisebbségi kérdéstről

Bucurestiből jelentik: A „Nemzet órája” c. rádióműsor keretében szerda este fél kilenckor tartotta meg nagy érdeklődéssel várt be-

szédét Călinescu belügyminiszter a Nemzeti Ujjászületés Frontjának célkitűzéseiről.

— Két hét telt el azóta, hogy megjelent a Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalakításáról szóló törvényrendelet — kezdte beszédét a belügyminiszter — és eddig már három és fél millió polgár jelentette be csatlakozását. A múltban soha nem akadt politikai párt, mely e számarány felét is el tudta volna érni. Ez a második nagy népi megnyilatkozás a februári népszavazás óta s az ország egy év alatt másodszer is kimutatta ragaszkodását és lelkes szeretetét.

— Mi jelentősége van e megnyilatkozásnak és milyen tanulságot lehet belőle levonni? Két dolgot kell leszögezni!

Ez a megnyilatkozás a régi kormányzati rendszer teljes felszámolását jelenti, másodsorban pedig kifejezi azt a kívánságot, hogy új eszmék alapján új életkörülményeket létesítsünk.

A régi rendszert ki támogatja? Senki. És ki sajnálja? Csak néhányan. Amikor a politikai pártok megszűntek, az egyén visszanyerte szabadságát. Néhány adat megvilágítja a régi rendszerek működését.

Birálata régi pártok működéséről

A pártok mindig a nép akaratára hivatkoztak. Mikor volt ez őszinte? Melyik választás volt tiszta? A parlamentben független és lelkiismeretes döntéseket kellett volna hozni — folytatta beszédét Călinescu belügyminiszter. — De mikor volt a parlament birtokában eme eré-

nyeknek? Mikor hoztak önállóan egy törvényt és mikor buktattak meg egy kormányt? A parlamenteket mindig a pártklubokból irányították és ott döntöttek a fontos kérdésekről.

A régi pártok azt állították, hogy bizonyos program alapján dolgoznak és vallásos mítoszokat adtak ezeknek a programoknak. Nem állítom, hogy az államférfiak nem irányíthatnák működésüket egy bizonyos program keretébe, de tagadom, hogy a választások alatt hangoztatott célkitűzéseiket egyizben is megvalósították volna. És a legjellemzőbb az volt, hogy a polgárság is a legnagyobb bizalmatlansággal és hitlenkedéssel fogadta ezeket az ígéretéseket.

Demokrata rendszer soha nem kompromittálta úgy magát Romániában, mint 1937 decemberében, amikor két homlokegyenest ellenkező

Új lendületet hoz a Nemzeti Ujjászületés arcvonala

A továbbiakban arról beszélt Călinescu belügyminiszter, hogy súlyos lélektani hiba lenne azt hinni, hogy a mostani csatlakozásoknak csupán negatív értelmük van. Ez a megnyilvánulás egy teljesen új élet kialakításának vágyát fejezi ki, mely a nemzet megújulását és fejlődését akarja elősegíteni.

Ezután felteszi a kérdést: mi tulajdonképpen a Nemzeti Ujjászületés Frontja? Roman alkotás és aki hasonló alakulatokkal hozza kapcsolatba, az nagyon csalódik. A mozgalom gyökerében román és a nemzeti hagyományok vonalán áll. Hivatkozik a belügyminiszter arra, hogy a román nép minden időben egységes tudott lenni és ezt a történelemből vett számos példával igazolja. Idézi Rosetti szavait: „Csak kisdolgokban harcoltunk egymás közt, amikor a nemzettről volt szó, nem volt olyan román, aki ne állott volna be az egységbe”. A csapás nem törhet össze semmilyen kis nemzetet sem, ha

világnézeti párt összefogott és együttesen jelent meg a választók előtt. Hogyan festett ez az együttműködés világnézeti szempontból? Milyen közös eszmét képviselhetek?

Nem csalódom, ha azt állítom — folytatta a belügyminiszter —, hogy ekkor dőlt el a régi politikai kormányzat sorsa, mert önmaga kétségbeeséséről és használhatatlanságáról tett tanúbizonyságot.

Hivatkoztak még a pártok bizonyos lelkesedésre. Mindnyájan tudjuk, hogy ez a lelkesedés a kormányrajutás eshetőségeivel fokozódott, ha az eshetőségek csökkentek, akkor a lelkesedés is alább szállott. Ugyanazon párt kebelében ez a lelkesedés a miniszteri tárcákra, képviselői mandátumokra, vagy egyéb stallumokra való kilátással arányban fokozódott és azonnal elűnt, ha a lehetőség csökkent.

A multa csupán az uralkodó tekinthet vissza nyugodtan

Ezután Călinescu belügyminiszter arról beszélt, hogy a pártok sohasem szivelték meg őfelsége intelmeit és a multa csupán az Uralkodó tekinthet vissza nyugodt lelkiismerettel. A régi kormányzatokat legfőképpen az jellemezte, hogy széthuzást, gyűlölködést hirtettek, csökkentették az emberek hitelét és megsemmisítették az erkölcsi erőt. Emlékeztetett a belügyminiszter a gyűlölködés, a végletekig menő politikai harc szomorú korszakára, majd hangsúlyozta, hogy az áldatlan harcok ideje alatt az állam, a nemzeti összesség kifejezője, teljesen háttérbe szorult és téltenségre kárkoztatott.

Az állam jogait állandóan korlátozták és az egyént helyezték előtérbe, s az állam alárendelt szerepet töltött be.

együtt érez. És összetartó lesz Románia is minden nehéz órájában.

Hivatkozott ezután Take Ionescunak a világháború ideje alatti önmegtadadásának csodálatos példájára is az erdélyi románság példamutató magatartására Erdély egyesülési alkalmából. Most kiküszöböljük a politikai pártok módszereit — folytatta beszédét — és ujjászületünk az erdélyi szellem jegyében.

Élesen bírálta ezután egyes mai politikusoknak gyászos megnyilatkozásait. Vannak politikusok, akik utcasarkokon terjesztett titkos röplapokon mutogatják felfogásukat. Nem értik meg a mai idők aggodalmait és felelősségét? Nem érzik a lealázó voltát annak a helyzetnek, amelybe jutottak, az elődök felemelő példájával ellentétben? Ha ők nem értik meg, a haza megérti és különállásuk nem akadályozhatja meg a történelem menetét.

„Békés együttműködésben akarunk élni a nemzeti kisebbségekkel”

Nemzeti határainkon belül — folytatta a belügyminiszter — más nemzetiségű állampolgárok is élnek, ami csaknem minden államban ugyanígy van. Az államban való élés az együttműködés szelleme és a közös jólét érdekei összekapcsolnak ezekkel az állampolgárokkal. A nemzeti kisebbségek iránti politikánk világos volt és az maradt. Állítjuk, hogy sehol a nemzeti kisebbségek nem részesültek jobb bánás-

módban, mint Romániában. Mi ez a bánásmód? Az ország alkotmánya kimondja a törvény előtti teljes egyenlőséget. Következésképpen ugyanazok a polgári és politikai jogai és ugyanazon törvényre biztosítékaik vannak minden állampolgárnak. Ebben a keretben a kisebbségek használhatják saját nyelvüket egyházaikban, a sajtóban, a gyűléseken, a közigazgatási hatóságok előtt és bizonyos feltételek mellett a bírósá-

LÁB BANTALMAK

3 percen belül
megenyhülnek

Áztassa meg duzzadt, puffadt, égő lábait Saltrat Rodell lábfürdőben. Ezekből a gyógyító sókból (erjedő oxigén) buborék szabadul fel, amelyek megnyitják a fáradt szöveteket, izmokat és idegeket. A puffadások és fáradtság úgyszólván pillanatok alatt eltűnnek. A normális vérkeringés helyreáll. A túlzott nedvkielválasztás és a rossz illatok eltűnnek. A tyukszemek megpuhulnak és „az ujjakkal” könnyűszerrel eltávolíthatók. Garantált eredmény. Saltrat Rodell minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható.

INGYEN. — Be akarjuk bizonyítani, hogy egy saltraleles lábfürdő megszünteti a lábödalmakat, ezért teljesen ingyen küldünk egy gyógyító lábfürdőhöz elegendő Saltrates Rodell-t. Egész egyszerűen küldje nevét és címét a Drogeria Standard-val (Serviciul 44-H) Bucuresti, Str. Sft. Ioniță No. 8. Ez az ajánlat csak 5 napig érvényes, írjon felületlenül még ma! Ne küldjön egy banit se!

gok előtt is. A kulturális fejlődést illetően megadtuk nekik a jogot, hogy felekezeti iskolákat és intézményeket létesítsenek és az anyanyelvet előadási nyelvként bevezették az állami iskolákba. Méltányos részt fognak kapni a tanulmányi, vallási és emberbaráti célra előirányzott összegekből. Bármilyen foglalkozást üzhetnek, közhivatalnokok lehetnek, végül a kisebbségek képviselői ott vannak a szaktestületekben, a községi tanácsokban s azokban a községekben, ahol a nemzeti kisebbségek jelentékeny száralékban laknak, lehetnek és vannak is már kisebbségi polgármesterek, bírúk, vagy alpolgármesterek. Ime, ez a magatartás, amelyet Románia kisebbségei iránt tanúsít és ennek a rezsimnek megállapításánál teljes őszinteséggel jártunk el. Nemcsak méltányos irányelveket írtunk be a rendeletekbe, hanem felügyeltünk azok alkalmazásánál. Mint felelős belügyminiszter mondom, hogy ez szolgáljon irányelvül végrehajtó közegeinknek. Természetes, hogy ez a magatartás nem jelenti a kisebbségek felmentését az ország összes törvényei előtti teljes engedelmesség alól és nyilvánvalóan a törvények minden megsértése olyan büntetést von maga után, mint minden román állampolgárnál. De mi nem vonjuk kétségbe az országban lakó kisebbségek lojalitását és éppen ezért együttmű-

ködére hívjuk fel őket politikai téren az állam felső érdekeinek előmozdítására, a mindenki jogát tiszteletben tartó közigazgatás biztosítására, minden egyes állampolgár szellemi és gazdasági fejlődésének megkönnyítésére, az összes érdekek méltányos gyámolítására. Mi biztosítjuk a román állammal való természetes kapcsolatot. Ime, ebben a szellemben sorakoznak a Frontba az etnikai kisebbségek.

A családi élet tisztelete és a keresztényi hitbe vetett bizalom

Ezután felteszi Armand Călinescu az utolsó kérdést: Milyen irányelvek vezérlik az új alululatot? A nemzeti eszme és összefogás alapján szolgálja az állam előrejutását. Főleg két dologra hívja fel a figyelmet. A családi élet tiszteletére és a keresztény hitbe vetett bizalomra. Kijelenti, hogy a lelki mozgalom ad erkölcsi értelmet és értéket a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal mozgalmának. A jövőben nem a választási korteskedésekre fektetnek súlyt, hanem a választásokat az értékelt és megbecsült vonal

A belügyminiszter végül kifejtette, hogy az új párt a szó régi politikai értelmében nem párt, mert nincs szó egy csoport, vagy néposztály, hanem az egész nemzet érdekeiről. Elkerülhetetlen azonban, hogy ne vegyenek részt benne olyan emberek, akik a régi politikai pártokban működtek. Végeredményben azonban nem az emberek voltak hibásak, hanem maga a rendszer volt hibás.

alapján érték meg. A munka becsülete és elismerése értékes és főleg fiatal elemeket fog felszínre hozni.

A célkitűzések megvalósítása céljából nem az egyénhez, hanem az összességhez fordulunk.

Beszédét így fejezte be:

Álljunk őrt a határokon és szeretettel vegyük körül a trónt s a leghölcsebb és leghazaszeretőbb uralkodót, akit a sors nekünk rendelt, Öfelségét II. Károly királyt!

Merényletek Hollandiában a német diplomáciai személyzet ellen

Amsterdamból jelentik: Ismételt támadás történt a hollandiai német diplomáciai személyzet ellen. Most jutott nyilvánosságra, hogy már két héttel ezelőtt az amsterdami német követség egyik tisztviselőjének lakására lövéseket adtak le ismeretlen tettesek. Most az eset Hágában ismétlődött meg, ahol a német követségi titkár ablakán lőttek be.

Berlinből jelentik: A német sajtó élénken tiltakozik az amsterdami és a hágai német diplomáciai tisztviselők ellen elkövetett merénylet miatt. A Berliner Börsezeitung szerint a merényleteket zsidók vagy zsidósoldban álló egyének követték el. Követelik, hogy a német kormány erőlyes jegyzéket intézzen a holland kormányhoz, amelyben azonnali megtorlásra szólítsa fel. Ki kell hangsúlyozni, írja a lap, hogy ne csak elejét vegyék hasonló támadásoknak, de akadályozzák meg a hollandi zsidóság uszító hadjárát is. Ha a holland kormány nem tesz eleget a kívánalmaknak, emiatt súlyos felelősséget kell vállalnia.

Berlinből jelentik: A propaganda minisztériumból származó értesülés szerint a hágai és az amsterdami eseményekkel kapcsolatban újabb intézkedéseket foganatosítanak a németországi zsidók ellen.

Huszmillió lejt fizetett ki a vasút eddig a galaci szerencsétlenség áldozatainak

Galacból jelentik:

A galaci vasúti szerencsétlenség áldozatal hozzátartozóinak kártalanítására alakult bizottság kézhez kapta a kártérítési összeget. A kifizetett összeg eléri a huszmillió lejt, a vasútársaság ellen azonban számos hasonló természetű keresetet adtak be az áldozatok hozzátartozói és a sebesültek.

A csaló

Írta:
Orbók Attila

A Café Clunyben, törzszakasztalunk mögött időnként feltűnt a szegénység szomorú árnyékaként Iván Nikolajevics Amesziszov, aki sohasem vett részt vidám kártyapartiban, de még beszélgetéseinkben sem. A Sorbonne diákjai között bőven akadtak szegény fiúk, akik tejen és sült krumpolin élték s ruhájukról leritt a nyomor, azonban alig volt még egy olyan szomorú alak, mint ez a hórühorgos, sápadt, sovány, örökké borostás arcú orosz; széles, kopott, fekete lebernyegében úgy festett, mint valami éhező vándorszínész legtragikusabb szerepében.

Ritkán jött be a kávéházba, megállt mögöttünk, pár percig hallgatagon nézte a játékunkat, vagy figyelte a diskurzust, aztán hirtelen elment, rendszerint abban a pillanatban, amikor valamelyikünk helyét kínálta meg. Csahamar rájöttem, hogy sértésnek tekinti, ha azt mondják neki, hogy üljön le; azt hiszi, hogy gúnyolódnak a szegénységével.

Honfitársa, a mindig jókedvű Vladimir Sztenko, elmondta nekem, hogy a hórühorgos Iván egy szegény pápa fia, Kharkov vidékéről. A nagybátyja kereskedő volt, annak támogatásával jött Párizsba a csillagászatot tanulni már három év előtt. Eleinte még emberj életet élt, de közben a nagybátyja meghalt s azóta éppen csak eltengődik valahogy, a jó Isten tudja hogyan, mert ott-honról egy kopeket sem kap. Vladimir, aki jómódú fiú volt, azt is elmesélte, hogy Iván nagyon önzertes; egyszer felajánlotta neki, hogy kisegíti egy kis „kölcsönrel”, de a csillagász sértődötten utasította vissza. — Kölcsönt csak annak lehet felajánlani — mondta kipirult arccal, aki azt vissza is tudja adni! Érdekelt ez a különös ember, aki emberfeletti áldozatokat hozott azért, hogy tanulhasson, hiszen leritt egész külsejéről,

hogy valami nyomorult kis padlás-oduban huzza meg magát éjszakára és korgó gyomorral ül be a tanterembe, vagy az Observatoire kupolás csarnokába, hogy az égbolt titkát kutassa. Világoskék szemében annyi szelidség volt, hogy meg kellett szeretnie őt annak, aki csak egyetlenegyszer el tudta fogni tekintetét, mert ha valaki az archa nézett, mindig elfordította a fejét, mintha szegyenlené fantasztikus sápadtságát...

Egyszer a Szajna partján — ott, ahol a bouquinistek a folyópart kőkoriátján árulják a könyveket — találtam Ivánt, akivel soha még egy szót sem váltottam. Régi földrajzi mappák között turkált s egyik-másik térképet hosszan és mohón nézegette.

Megszólítottam:

— Hogy van, Ivan Nikolajevics?

Riadtan nézett reám, megismert s aztán egész barátságosan felém fordult:

— Dilemmában, kolléga... Dilemmában...

— Csak nem?...

— De igen... Szeretném megvenni ezt a térképet... Nagyon érdekesek...

— És drágák?

— Mi nem drága nekem? — mondta elmosolyodva.

A szajnaparti könyvárus a két térképért három frankot kért. Szerettem volna felajánlani Ivánnak, hogy megveszem neki ajándékba, de eszembe jutott Sztenko elbeszélése a szegény csillagász gőgjéről. Az orosz hosszú és kínos alkudozás után megvásárolta az egyik ócska térképet egy frankért.

Együtt mentünk tovább. Közben motyogott:

— Könnyelműség volt... De nagyon érdekes... A XVIII. századból való...

Megbántam, hogy nem én vettem meg a térképet s nem tukmáltam reá. De aztán az ötletem támadt.

— Ivan Nikolajevics, tegyen nekem egy szivességet — mondtam neki.

— Csodálkozva nézett reám.

— En?

— Igen... Szeretném, ha eljönne velem vacsorázni... Valami jó kis helyre, itt a közelben... Nagyon lekötölné, mert semmi kedvem sincsem egyedül vacsorázni... Legyen a vendégem...

Iván habozott.

— Abonálva vagyok... és várnak...

De nem tagítottam. Végül is beleyezett, azzal a kikötéssel, hogy legközelebb majd én leszek az ő vendége.

Kézét kellett adnom rá, hogy majd elfogadom a meghívását.

Igazán kellemes estét töltöttem Ivánnal. Egy kis vendéglő legeldugottabb sarkában telepedtünk le, kitűnő vacsorát ettünk végig — s a fiatal csillagász jövő terveiről beszélt, lázban égő arccal:

— En mondom magának — magyarázta egészen kihevülten a jóllakottság érzésétől, vagy pedig a bordeauxi bortól — az emberiség boldogulásának a titka a csillagokban van... Ne nézzen reám úgy, mint egy örültre, mert ezt komolyan mondom... Amikor a csillagászatot rendben leszek, elvégzem az orvosi fakultást is... Tudományos alapon rájöttem, hogy az asztrális fénysugaraknak gyógyító hatásuk van... A mindenségben kóvályognak az emberiség minden nyavalyáját megváltó fénysugarak... csak el kell fogni őket, osztályozni, kipróbálni... Olyan gondolat ez, amelyért érdemes ölni... Ha nem is ölni, de csálni... Igen: csálni...

Aztán hosszan, alaposan, de nagyon érdekesen kifejtette elméletét. Közben szinte eszelősen ismételtette:

— Ezért érdemes csálni...

Zászlódíszben fogadta az olasz főváros a vendégül érkező angol államférfiakat

Szerdán este megkezdődtek Mussolini, Chamberlain és Halifax között a tanácskozások. — Az első megbeszélésen különösen az olasz-francia viszály kiegyenlítése került szóba

Rómából jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök és lord Halifax külügyminiszter szerdán este kelet-európai időszámítás szerint fél 6 órakor érkezett meg Rómába. Az olasz főváros zászlódíszben várta az előkelő angol vendégeket. A Termini-pályaudvart is, ahova a vonat befutott, gazdagon feldíszítették angol és olasz lobogókkal. Mussolini személyesen várta az angol vendégeket, akiket a vonathól való kiszállása alkalmával szívélyes melegséggel üdvözölt.

Midőn Chamberlain és Halifax a pályaudvarról kilépett, az egybegyűlt tömeg hatalmas éljenzéssel fogadta őket. Az angol miniszterek gépkocsira ültek és egyenesen a királyi palotába hajtottak. Az egész útvonalon hangos éljenzéssel köszöntötte Róma népe az angol miniszterelnököt és külügyminisztert. A királyi palotában Chamberlain és Halifax beírta nevét a látogatások könyvébe. Ezután a két miniszter a Palazzo Veneziába ment, ahol megkezdődött az első tanácskozás.

Rómából jelentik: Diplomáciai körök értesülése szerint az angol és olasz kormány tagjainak első tárgyalásán az olasz-francia viszonyról beszéltek. Előtérbe került annak az elintézési módnak a terve, hogy Olaszország és Franciaország kezdjen egymással közvetlen tárgyalásokat a viszályt okozó kérdésekről. Chamberlain biztosította Mussolinit, hogy az angol kormány a közvetlen tárgyalások esetén igyekeznék fog arra, hogy elősegítse a megoldást.

Olasz diplomáciai körökben nagy titkolózás van a mostani római megbeszélések előhaladása felől. Annyi azonban minden titoktartás ellenére is kiszivárgott, hogy Chamberlain és Mussolini között az egész politikai látóhatár szóba került, de részletek megtárgyalására nem került sor. A Duce igen komoly módon a béke mellett foglalt állást és hangoztat-

ta, hogy ezt tartja célként szemelőtt. Chamberlain és Halifax nagy meglepetéssel vette tudomásul Mussolininek ezt a kijelentését.

DISZLAKOMA ÉS FOGADÓ ESTÉLY A PALAZZO VENEZIÁBAN.

Rómából jelentik: Mussolini szerdán este 10 órakor a Palazzo Veneziában díszlakomát adott az angol vendégek tiszteletére. A lakomán Chamberlain, Halifaxon és lord Perth angol nagyköveten kívül résztvett a követség egész személyzete, olasz részről pedig Mussolini és Cianon kívül a kormány több tagja, valamint a társadalmi és politikai élet sok előkelősége.

A vacsorán Mussolini pohárköszöntőt mondott. Szívélyes hangon üdvözölte a vendégeket és kiemelte Chamberlainnek eredményes fáradozásait a müncheni békemű létrejötté körül. Majd így folytatta:

— Az angol-olasz meg egyezések, melyek legutóbb életbeléptek szilárd alapra helyezték az angol-olasz viszonyt és a két ország Földközi-tengeri helyzetét. De nemcsak afrikai alapon jött létre az eredményes barátság,

hanem megnyílt az út az európai béke elősegítésére is.

Chamberlain a beszédre így válaszolt:

— Egy olyan nagy nemzet képviselőjeként vagyok itt, mely szoros és mély barátságban akar maradni a másik nagy nemzettel. Mindenképp hálával tölthet el Mussolini miniszterelnök fáradozását, aki a múlt évben megmentette Európa békéjét. Idejövetelem annak a politikai elgondolásnak a következtése, melynek lényeges irányelve, hogy barátság legyen mindenkivel, s ne legyen ellenfeleskedés senkivel szemben se. Ez elgondolásba tartozik bele az a felfogás is, hogy a nemzetközi nehézségeket a személyes tárgyalási módszerek útján kell megoldani. Külön örömmel tölt el az a tudat, hogy mindkét kormány osztja ezt a felfogást. Figyelemreméltó dolog, hogy a két ország között levő egyezmény első gyümölcseként mindkettőnk kormánya nemrég itt Rómában meg is kezdette katonai értesüléseinek kicserélését, mely a köztünk levő viszályra mutat. Meg vagyunk győződve arról, hogy

a Földközi-tengeri érdekek életbevágóan fontosak mindkettőnk számára, de ezek az érdekek szükségszerűen nem kell, hogy ellentétben álljanak egymással. E mellett hisszük, hogy az egyezmény által barátságunk és kapcsolataink új fejézethez érkeztek, és megnyílt az út arra, hogy termékeknek mutatkozzanak Európa jövő fejlődése és békéje szempontjából is.

Vacsora után fogadás volt a palotában, amelynek során Mussolini az angol államférfiaknak bemutatta az olasz előkelőségeket. Az angol vendégek éjszaka fél 2 órakor távoztak a Palazzo Veneziából.

Uj törvény készül a román állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről

A fővárosi ügyvédi kamara február elsejétől kezdve törli azokat a zsidó tagjait, akik honosságukat nem tudták igazolni

Bucuresti. Saját tud. Az igazságügyminisztérium új törvényt készít elő a román állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről.

A megszerzés új intézkedései alkalmazkodnak az új alkotmányhoz, az elvesztés tekintetében pedig a következő módosítások lesznek a törvényben:

Elveszti állampolgárságát az, aki külföldön lakván, bizonyos időn túl nem iratkozik be a román követségeknél, vagy konzulátusnál, továbbá az, aki azzal a céllal megy külföldre, hogy kivonja magát a katonai szolgálat teljesítése alól; végül az, aki azzal a szándékkal megy külföldre, hogy a bevonulás, vagy mozgósítás alól mentesüljön.

Bucuresti. Saját tud. Az ilfovi ügyvédi kamara választmányja szerdai ülésén elhatározta, hogy a kamara minden zsidó tagja köteles 1939 február 1-ig benyújtani iratait a kamara titkári hivatalának, amely iratok igazolják, hogy a honosság felülvizsgáló eljárás befejezése után megmaradtak román állampolgároknak. Akik ezt nem tudják igazolni, február 1-ével töröltetnek az ilfovi ügyvédi kamara tagjainak sorából.

A kamara választmányja ugyanezen az ülésen állást foglalt a közjegyzői intézménynek az Okirálásra való kiterjesztése ellen, ami az igazságügyminiszternek szándékában van.

Időjárás

A bucaresti időjárakutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt enyhülés, sok helyen eső, köd. A hőmérséklet lényegesen alig változik

Aztán megértettem, amit mondott, csak ez a furcsa megjegyzése maradt homályos előttem...

*

Két hét múlva, amikor az „apéritif órája” után kiléptem a Cluny-kávéházból, Ivánba botlottam.

— Eppen magáért jöttem... Szeretném, ha eljönne velem vacsorázni, a megszokott helyemre... A szavát adta... Aztán legalább megérti az én életemet...

— Szívesen — mondtam neki, mert jól emlékeztem, hogy milyen érdekesen kikötötte a viszontmeghívás elfogadását.

— Hová megyünk?

Keserű mosollyal mondta:

— Egy divatjamúlt, bukófélben levő automata-büffébe... Ahol én kosztolok, három éve... És ami nélkül már régóta nem tanulhatnék Párizsban...

Rejtélyesen hangzott, de nem kíváncsiskodtam. Zeg-zugos utcákon keresztül vezetett egy kis térre, a Saint-Sulpice-templom környékére, ahol meglehetősen elhagyatott automata-büffet terem vörös fényreklámja hívogatta a csöndes negyed kevés járókelőjét.

— Délben elég jó forgalma van az üzletnek — mondta Iván — de én csak este járok ide...

Bementünk a terembe. Ki kellett választanom az egyik üvegbúra alatt egy jó falatot. És akkor Iván óvatosan körülnézett, kiterjesztette két könyökét széles, lebernyegjét, a zsebéből kivette zsebkését, aztán a hosszú penecillussal beleszúrta a nyílásba, ahol a pénz kellett volna beledobnia... Az üvegbúra alatt a nikkellorong

megindult s a buffetasztal keskeny márványperemére kicsúszott a májpástétomos kenyérszelet, amit választottam...

A lábam gyökeret vert a rémülettől. De Iván nem törődött velem.

Tovább cipelt. Választanom kellett a hideg sültekből, a káviárból, a süteményekből, az italokból. Mindenütt beledöfött a nyílásba, furcsa, gyors, ravasz mozdulattal s a gép működésbe jött...

Igy vacsoráztunk meg mindketten, Iván nyugodtan, mint akinek semmi oka sincsen aggodnia, én meg az izgalomtól félig betegen...

Amikor kiléptünk az utcára, nem bírtam megállani szó nélkül, hogy ilyen kockázatos, csúnya kalandba sodort bele.

— Hiszen ez a legközöségesebb család, Iván Nikolajevics!

— Tudom — mondta nyugodtan. — De azt akartam, hogy lássa, milyen nyomorult fráter vagyok... Nem szeretem, ha félreismer valaki, aki rokonszenvez velem...

— De hát muszáj ezt csinálnia?!...

— Muszáj — mondta Iván, egyszerűen, de végtelen szomorúsággal. — Évek óta csinálom...

Szóltanul mentünk egymás mellett egy jó darabig. Aztán megszólalt:

— Az automata-büffet tulajdonosát Lous Buée-nek hívják... Elhatároztam, hogy mihelyt feltalálom az első asztrális gyógymódot, azt Buée-gyógymódnak fogom elnevezni... Ő az én egyedüli mecémásom, anélkül, hogy tudna róla... Mert akik ismernek azok nem hisznek bennem... És aztán... aztán nem vagyok koldus... Az emberiség jóltevője akarok lenni... Még ha csálni is kell!...

Bucuresti levél

*

Bucuresti, január hó.

Lapozgatók a református lelkészi hivatal ügynevezett szegénykönyvében, amelyben Mátis András számvevő barátom olyan aprólékos pontossággal tartja nyilván az egyház igen sok esetben másvallású, gyakran katolikus szegényeinek névsorát és a nekik kiosztott kisebb-nagyobb adományokat, hogy ez már a komikummal volna határos, ha nem volna a szegény-ügy maga olyan szomorú dolog.

Hiszen sorsára hagyott, nélkülözö ember tan mindenütt. A nagyvárosokban különösen nagy pusztításokat végez a nyomor a télre felkészülni nem tudottak között. De, magyar viszonylatban, alig hiszem, hogy valahol nagyobb és reménytelenebb szegénység tegye próbára az emberi szervezet ellenálló képességét, mint Bucuresti külvárosában, egy-egy szülőföldjétől, fajtájától elszakadt, tehetetlen aggastyán, vagy öregasszony nyomortanyáján, akinek a szó szoros értelmében a kerek világon senkije sincs.

Gyakran csak nyomorukban emlékeznek ezek magyar voltukra s több évtizedes teljesen idegen élet után testben megrökkanna és lélekben összetörve semmi és senki nélkül fölkeresik az egyházakat, ahol magyarokat sejtének és alamizsnára tartják kezüket.

Tele van velük minden magyarjellegű lelkészi hivatal szegénykönyve.

Most egy szép magyar neven akad meg a szemem a nyilvántartásban, ahol minden oldalon annyi érdekes életrajzi adat van feljegyezve, hogy azokból kis utánjárással a sorsüldözötték életregényeinek bizonyára egész sorozatát lehetne megírni.

György Juliánna. Született 1859-ben Mármarosszigeten. Férjhez ment 1882-ben, Budapesten. Romániába került 1897-ben. Lakik Str. 13. Septembrie 157. szám alatt, egy aggmenházban...

A pedánsan összeírt adatok alatt sorakozó rubrikákban az adományokról szóló feljegyzések. Húsz lej... hatvan lej... kilencven lej...

— Már rég nem volt itt György Juliánna — magyarázza a szegények buzgó nyilvántartója.

— Még meghalt azóta, — aggodalmaskodom.

— Nem hiszem... Mert jöttek volna a menhelyről ingyen temetésért, ingyen sírhelyért.

Érdékelni kezd a magas korú magyar asszony.

— Más adat nincs róla?

— Még annyi, hogy építész volt a férje, aki sok házat épített Bucurestiben.

Erre már indulok is. Hogy került Bucurestibe? Miért maradt öregségére ennyire egyedül? Elmesélem vele.

Egészen a város végén van ez a menhely. És sohase olyan vigasztalan a külváros, mint télvíz idején. Az ember már a rendezettség, a szabadon garázdálkodó téli hideg nyomasztó hangulatával ér oda.

Földszintes, tűrhetően karban tartott ház, szűk udvar, amelynek közepén hótörlesz emelkedik. Körülötte kopott öltözötű öreg-öreg néni-kék foglalatoskodnak; ki vizet hoz magának, ki ruháit keféli, ki kotyvasztást készít elő, — kávéfőzés illata száll —, mert ugyebár aggnőmenházat kávé nélkül elképzelni nem is lehet.

— Lakik itt egy Györgyné nevű, idős hölgy? — kérdezősködöm egy görnyedt, öregasszonytól.

Néz reám, int. Kiderül, hogy nem hall.

Egy másikhoz fordulok, aki épp főkötőben tipeg ki a tornácra nyíló ajtóból. Ez meg oly nehezen beszél, szegény, hogy nem tudok zöldágra vergődni vele.

Hiába, aggmenház...

Végre egy fúrge, aránylag erőteljes, nem is olyan nagyon öreg névvel sikerül beszélnem.

— Györgynét keresem.

— Olyan nem lakik itt, — rázza a fejét.

— Magyar asszony, — adom a bővebb magyarázatot.

Erre már eszmél.

— Igen... Madam Gheorghiu...

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ara a pénzelőzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!

LEGSZEBB AJANDEK!

Enyhe lefolyású az ideai influenzajárvány

Hogyan kell védekezni az influenza ellen?

Budapestről jelentik: Az ideai tél influenzajárványt hozott Budapestre. Már decemberben nagyon sokan megbetegedtek influenzában, az új évben pedig még jobban megsaporodott a betegek száma. A színházakban súlyos műsor-zavarokat okozott, hogy az együttesekből ki-kiestek többen, mivel orvosi tanácsra kénytelenek az ágyat őrizni. A tőzsde parkettjéről is nagyon sokan hiányoznak, a hivatalokban sok íróasztal gazdátlaná vált az utolsó napokban.

Érdekes, hogy a szanatóriumok és kórházak forgalmán nem érződik a járvány, aminek az a magyarázata, hogy nincsenek tömegesen szövődőmennyes esetek, a betegek házikezelés révén meggyógyulnak.

MIT MOND AZ ORVOS?

Tudósítónk megkérdezett egy ismert orvost arra vonatkozólag, mit kell csinálni, hogy lehetőleg megelőzzük az influenzát és mit kell csinálni, ha influenzában megbetegedett valaki.

A megelőzésre vonatkozólag az orvos a következőket mondotta:

— Az influenza annyira függvénye a klímának és annyira infekciózus betegség, hogy tömegvédekezés ellene nem sokat használ. Az egyéni védekezés annál hatásosabb lehet. Az influenza elkerülésére legfontosabb, hogy megelőzzük a meghűlést. Főleg a lábakat kell kellő melegben tartani. Nem szabad túlkönnyen öltözni, nem szabad teliszállal beszélni hidegben, szélben, nem szabad hideg vizet inni felhevült állapotban. Ajánlatos, hogy a betegséget meg-

előző állapotban az emberek kis kintment vegyenek magukhoz.

Az orvos azt mondja, plakátokon kellene figyelmeztetni a neveletlen embereket arra, hogy fűszentéskor zsebkendőjüket tartsák a szájuk elé. A járványos korszakban különösen ügyeljen mindenki arra, hogy keze tiszta legyen, gyakori szájmosás is nagyon ajánlatos.

AGYBAN KELL MARADNI, AMIG A BETEGSÉG TART

Annak számára, aki már megbetegedett, az orvos azt ajánlja, hogy feltétlenül maradjon ágyban mindaddig, amíg a legkisebb lázat mutatja a hőmérséklet. Folyékony ételeket kell összeállítani az influenzás beteg számára. Naponta több kintment használjon a beteg annál, amit a megelőzés stádiumában használt. Tekintettel arra, hogy az ideai influenzajárvány nem annyira az orrban, mint inkább a garatban, légszében jelentkezik, köhögési ingeret vált ki, nagyon fontos, hogy a köhögési ingeret csökkentjük le.

Az orvos szükségesnek tartja, hogy az influenzás beteg sok C-vitamint vegyen a szervezetébe, ezért naponta három-négy narancsot, egy-két citromot fogyasszon el. Az alkoholnak az influenzára való gyógyító hatása inkább bamba. Azért, ha az influenzás beteg étvágytalan, jó, ha kis tokaji bort iszik, vagy konyakos cukrot, borlevest fogyaszt.

Arravonatkozóan, meddig fog a járvány tartani, nem lehet jóslásokba bocsátkozni, annyi azonban bizonyos, hogy enyhe és jóindulatu.

Már nyomon vagyok. Ez lesz az. Néhány évtizedes bucaresti tartózkodás elegendő ahhoz, hogy valaki Györgyből Gheorghiu legyen. Ha nem is hivatalosan, — hát legalább a szomszédok és ismerősök nyelvhasználatában, amit lassan magáévá tesz maga az elsősorban érdekelt magyar ember is.

Szűk, jól fűtött szobába vezetnek, ahol újságpapírossal letakart asztalnál kopott, szürke szövetben galambbőr, szép arcvonású, öregasszony ül és mind a tíz ujjának segítségével egy puhára sült szárnyas maradványain lakmározik. Rögtön megmagyarázzák: a környékbeli lakosság jószívű ajándékaiból való ünnepi pulyka utolsó darabja ez.

— Aztán miért hívják a néni Gheorghiu-nak? — kérdezem Györgynét a megismerkedés után.

— Mert nem áll a nyelvük a magyar szóra, — feleli.

Vallatni kezdem.

— Hogy került Bucurestibe a néni?

— Hát csak vonaton.

Kicsit nagyothalló bizony: nehéz megértetni vele, hogy mit is akarok tulajdonképpen. Végre mesélni kezd.

— Az uram építész volt, én meg vendéglőt tartottam. Bucurestibe is úgy kerültem, még sok évvel a háború előtt, hogy Tusnádfürdőn romániai vendégek rábeszéltek, jöjjünk csak ide. De itt tönkrementem. Az uramat 1913-ban egy összeomlott épület ütötte agyon. Megint új-

ból kezdem a vendéglősködést, megint tönkrementem... Két szép nagy fiam volt, azok a háborúban a román hadseregbe állottak be katonának. Eleget rimázkodtam nekik, hogy ne tegyék, de ők azt mondták, hogy az ő életük és boldogulásuk az ittenvalók boldogulásától függ, hát elmentek és ott is maradtak mind a ketten Marasestnél. Azért vagyok most így, egyedül.

— S Erdélyben nincs már senkij?

— Ki lenne, ha olyan régen elszakadtam onnan! — Elhallak mind azóta. Harmincz éve nem tudok senkiről se már. Pedig nagy család voltunk. Nemesi fajtából való. De hát mit ér? Senki, semmi nélkül maradtam.

Mélyen megindító itt ebben az idegen környezetben, egyes egyedül látni ezt a kialakulni készülő magyar életet. Amelyet több mint negyven évvel ezelőtt csak valami véletlen sze-szélye, vagy egy pillanat meg se gondolt elhatározása plántált ide át még életerősen és jobb sorsban bizakodón, bizonyára nem is a végleges áttelepülés szándékával.

És ime, örök sorsa lett Bucuresti. Most a főváros kegyelme biztosít lakást neki s a havi 200 lej könyöradományt, amelyet egyháza pótol ki olykor. Már béna és tehetetlen. Egy félkarú román öregasszony gondolja, aki azért vesztette el a karját húsz évvel ezelőtt, mert nagy beteg fiát kellett ápolnia s a kezén jelentkeztet vérmergezési tünettel nem ment orvoshoz addig, amíg gyermeke állapotában nem következett be jobboldal...

Jávör Béla

A háziasszonyok szakmai testületének létesítését kéri a munkaügyi minisztertől

„A háziasszonyi kéz munkája nagy tökehozamot jelent” — írja beadványában a feministák vezetője

Bucuresti. Saját tud. Több nőegyesület nevében Ortensia Satmari, az ismert feminista vezetőnek érdekes beadvánnyal fordult a munkaügyi miniszterhez.

Az új alkotmány — írja e beadvány — előírja a különféle szakmákhoz tartozó tényezőknél, akik a termelés fontos elemei, szervezetekbe, céhekbe való tömörítését. Nem lehet figyelmen kívül hagyni a háziasszonyok produktív munkájának kimagasló jelentőségét sem, annak ellenére, hogy ők ezt a munkát nem fizetés ellenében végzik. Nehéz ez a munka, úgy a városokban, mint a falvakban, és nem is alkalmazzák reá a nyolcórás munkaidő korlátozását.

A női kéz e munkája nagy tökehozamot jelent, ami érezhető eredményét az ország egész gazdasági és társadalmi életében. Kérjük a miniszter urat — írja a beadvány végén O. Satmari, — hogy erkölcsi és méltányossági megfontolások alapján, de a nagy névtelen munka jelentős társadalmi szerepének elismeréseként is, engedje meg a háziasszonyok szakmai testületének létesítését.

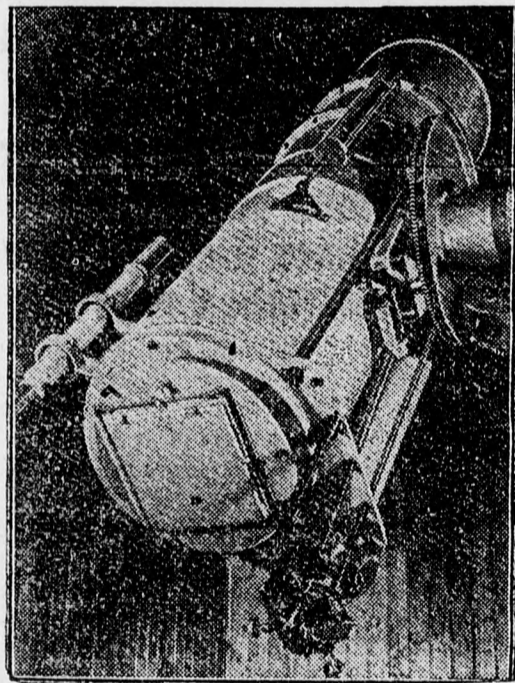
Csáky magyar külügyminiszter két napig tartó hivatalos látogatása Berlinben

A magyar kormányelnök nagyfontosságú kihallgatása Horthy Miklós kormányzónál

Berlinből jelentik: Hivatalos jelentés szerint gróf Csáky István magyar külügyminiszter január 16-án érkezik Berlinbe. Csáky két napot tölt a német fővárosban, ahol Ribbentrop-pal a német-magyar viszony körül felmerülő kérdéseket vitatja meg.

Budapestről jelentik: Imrédy Béla miniszterelnök Keresztes-Fischer belügyminiszterrel együtt kihallgatáson jelentkezett a kormányzónál. A két miniszter az időszerű kormányzati tényekről tett jelentést a kormányzónak.

Itt írjuk meg, hogy Vörnye János dr. rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címmel felruházott elsőosztályú követségi tanácsost, a magyar külügyminiszter állandó helyettesét a kormányzó rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri jelleggel ruházta fel.

Dr. August Sonefeld Jenában a maga nevében a legnagyobb szabású optikai műszert alkototta meg, amelyet a Zeiss-művek készítettek el és a Berlin-Babelsbergi csillagvizsgáló tűringiai fiókintézetében állítottak fel. A négy lencsés objektívnek négyszáz milliméteres szabad nyílása van és egy méter és 60 cm. sugárkössége 30×30-as lemezek felvételét teszi lehetővé, amivel meg lehet rögzíteni a csillagok napi mozgását. A készüléket asztronómiai óra és egy villamosmotor automatikusan kormányozza.

JÁTSSZON AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉKON és meggyőződik róla

310.096.000 LEI

Ennyi maradt még az Állami Sorsjáték két osztályára, amelynek húzása JANUÁR 15.-én és FEBRUÁR 15.-én lesznek.

Térjen be MÉG MA a sorsjegyárudába és UJITSA MEG SORSJEGYET.

Az Állami Sorsjáték UJ TERVE millióssá teszi.

A 132.610 NYEREMÉNY

következőképp oszlik meg:

4 egyenként 6.000.000 leis nyeremény	24.000.000
44 „ 1.000.000 „ „	44.000.000
58 „ 200.000 „ „	11.600.000
504 „ 100.000 „ „	50.400.000
40000 „ 3.636 „ „	145.440.000
20000 „ 912 „ „	18.240.000
72000 „ 228 „ „	16.416.000

A cseh-magyar vegyes bizottság megkezdette a munkácsi véres események kivizsgálását

A júgoszláv kormány hivatalos lapja a kárpátaljai kérdésről

Prágából jelentik: A prágai magyar ügyvivő szerdán átnyújtotta a magyar kormány választ a munkácsi véres események ügyében közölt cseh jegyzékre. A magyar válasz megismétli a magyar kormány eredeti álláspontját és közli, hogy hozzájárul a vegyes bizottság kiküldéséhez, amely a munkácsi események vizsgálatát megejtse. A magyar jegyzék egyúttal megjelöli, hogy magyar részről a bizottság vezetésével Andorka Rudolf vezérkari ezredes bízták meg. Cseh részről Hermann vezérkari ezredes vezeti a tárgyalásokat.

A magyar-cseh vegyes bizottság első ülése csütörtökön reggel 9 órakor kezdődött meg Munkácscon.

Belgrádból jelentik: Jugoszláv félhivatalos Vreme c. lap bucaresti jelentés alapján azt az érdekes hírt közli, hogy román kormánykörökben gyökeresen megváltozott a felfogás a kárpátaljai kérdésben. A mindenkor jól értesült jugoszláv félhivatalos lap híradása különösen azáltal nyer érdekességet, hogy a római tanácskozások idején látott napvilágot.

A lap szerint román kormánykörökben arra a meggyőződésre jutottak, hogy Kárpátalja

egzisztenciája teljesen bizonytalan és ez a földdarab állandó veszedelmet jelent Kelet-Európa békéjére, amint azt a legutóbbi események is igazolták. Senki se lepődjék meg azon — írja a Vreme, — ha Románia megváltoztatta eddigi álláspontját. Hisz a nemzetközi viszonyok is annyira megváltoztak az utóbbi két hónap alatt, hogy az érdekelt államok ma már más megoldást javasolnának, mint két hónappal ezelőtt tették volna.

Román körökből a Vreme cikkét nem cáfolták meg.

Heszke Béla:

Brüsszeli délután

Hat külföldi író, hat remekbe sikerült irodalmi portréját és egy izgalmasan érdekes élmény karcot tartalmaz ez a könyv, amely nem hiányozhat a művelt katolikus olvasóközönség asztaláról.

Ara: 40 lel.

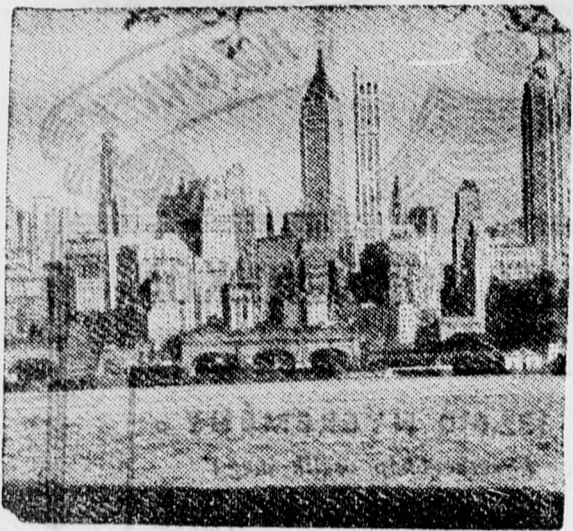
EMBEREK ÉS TAJAK

Teadélutánon Mrs. Rooseveltnél

Az elnök felesége teadélutánokkal segíti a művészeket. Még mindig nem dönt el a nagy kérdés, milyen szertartással fogadják az angol királyi párt meccikálau

Newyork, január hó.

A Central park szelíd mókusai most már nem várnak a csalogató fűtlysóra, hogy a tenyerekből egyik a pörkölt mogyorót. Ha észre-

A newyorki híres felhőkarcolók

vesznek valakit, hogy átvág a sétányon, mint a villám, úgy csapkodnak eléje a fák sárga lombjai közül, kétlábra állnak és okos szemükkel ellenállhatatlan kedvességgel bámulnak rá. A mókus nem beszél angolul, de helyette a szeme koldul a világ minden nyelvén. A múlt héten még vigan felhabzsolták az ajándékot, ma azonban meghökkenve láttam, hogy kedvenc mókusom, amelyet szinte naponta megvendégeltem erre jártomban, nem fogyasztotta el a mogyorót, hanem a fészke közelében elásta. Ez a közeledő tél legbiztosabb jele: a mókus takarékoskodni kezd és lefedezni magát...

A nagy probléma

Innen már csak egy ugrás a Fifth Avenue és a Park Avenue, a milliomos boldogok negyede. A felső négyszázak palotái; a parkra néznek, ez az agyonápolt és szabályozott liget leheli őrési terméikbe a „természet” eredeti illatát, a friss levegőt, amely Newyorkban, — ahol megbízható statisztika szerint naponta két vagonra való piszok, por és mérges füst kavargog a levegőben — megfizethetetlen kincs.

A Park Avenue sarkán áll Mr. Arden palotája, ahol „befutott” amerikai szobrászművészek zártkörű kiállítását nyitják meg ma. Mrs. Roosevelt védnöksége mellett. Csak meghívóval lehet bejutni. Libériás inas veszi el a kabátot, kalapot és nyújtja át a katalógust. A meghívó öt órára szól és félhatkor már „telt ház” hullámszik a kanyargós folyosón és a nyitott erkélyen, amelyről — tizennegyedik emelet — káprázatos kiállítás nyílik a bábeli városra. Mit fogadjam, a kiállítás szebb, mint a szobrok.

De amint látom, a kiállítás közönsége nem sok figyelmet szentel a szobroknak. Udvariasan körülsetálják a termeket, aztán mindenki siet a szalónba, ahol remek szendvicseket, kaviáros, vajás, pirítós szeleteket, süteményeket és gyümölcsöket hordanak körül. A párolgó szamovár előtt Mrs. Roosevelt áll és mosolyogva kínálja a vendégeket. Sajátkezűleg tölti be a teát és a feketekávékat, közben szeretreméltóan diskurál a körülötte rajzó nőkkel és férfakkal.

Mi érdekelheti ezeket az embereket ennyire ma, amikor a hadügyi államtitkár éppen tegnap jelentette be, hogy újabb dollármilliárdok kellene fegyverkezésre és a hajóhad fejlesztésére? Amikor ég a világ négy sarka?

— Természetes, hogy betartja az etikettet. — csicsergi egy barnasszőke lady — ez kivétel nélkül mindenkre kötelező.

— Az Egyesült Államok elnökének feleségére azonban nem kötelező. — feleli élesen egy sovány, szemfüves hölgy. — Egyszerűen képzelenség, hogy pukkedlizen és meghajoljon!

— Talán bizony kezét is esőköljön Queen Elizabethnek?

— De, ha már a Mr. President „kedves barátomnak” szólította George-ot a levélben! — mokaoskodik a másik.

Azt hiszem, Angliában, a Buckingham palotában közel sem fő ennyire a fejük a ceremóniamestereknek, hogy miként fog lefolyni majd az angol királyi pár amerikai látogatása, mint a jó amerikaiaknak. Hetek óta ez az állandó témájuk a jó és rossz társaságoknak, kluboknak és újságoknak. Mrs. Roosevelt pedig csak mosolyog és dodonai válaszokat ad:

— Az előírásokhoz fogom tartani magamat. Mi nem a királyi párt fogadjuk hódolatlan, hanem a kedves vendégeket.

Ez ellen pedig a legnyakassabb demokrata sem tiltakozhat, mert vendég szeretet Amerikában valami egészen földöntúli fogalom. „Az én házam a te várad” — ez az amerikai jelszó. Nagyon nehéz bejutni közéjük, de aki idegent egyszer befogadnak, az otthon van közöttük. Le-

Hogyan csinálhatnak karriert a művészek

Hogyan csinál karriert egy szobrász Amerikában? A legismertebb séma, hogy az ismeretlen kezdő Hollywoodban nyit műtermet és sorra különféle a sztárokat. Nagy összeköttetésekkel sikerül is elérni, hogy Greta Garbo, Marlene Dietrich, Chaplin és a többiek megengedik, hogy ingyen megmintaazza őket. Erre természetesen a reklám miatt van szükség. Ha már egy sereg filmsztár ült neki, könnyebben megy lépze a „civil” bennszülött, aki ha kezdetben talán keveset is, de fizet a művészeknek. A második stáció Newyork. Honatyák és „érdekess emberek” portréi, végre az első kiállítás, amelyre válogatott ravasszággal csalják el az örökké elfoglalt businessmaneket.

A harmadik segítség maga az állam. Művészi biztosok járják sorra a stúdiókat és műtermeket, állami megrendeléseket hozva a művészeknek. Mert például a világhiállítás jelentős őrési munkalehetőséget nyújt az amerikai szobrászainak és rajzóknak.

Mindezt a teadélután zsongásában halgatom, miközben Mrs. Roosevelt fáradhatatlanul kínálgatja az illatos teát, feketét és a kaviáros szeleteket... A hölgyek loppal egymás toalettjét bírálgatják, a fal mellé és a sarokba állított szobrok meredten ágaskodnak örökgy mozdulatba fagyottan és a már esendő fülő társalgás ismét megelégnül, mert valaki felvette az izgatató kérdést:

— Tehát kézforgással előre lép és meghajol Mrs. Roosevelt az angol királyi pár előtt? Vagy...

Boldog Amerika.

Mikor a finom és örökké mosolygó házi-

gendákat mesélhetnék az amerikai vendég-szeretetről.

— A királyi párnak látni kell, hogy mi amerikaiak... — A beszéd folytatása elvész az általános zivajban, kanalak csörgésében, poharak koccanásában. És ráadásul ebben az agyondekorált főúri pompájú termekben, ezek a sürgölődő ladyk és gentlemanek, a néhány borzas-hajú művész kivételével, kivétel nélkül mind milliomosok. A jobbsarokban egy ifjú Dupont áll, hogy a százyolevantaú Dupont családnak melyik sarja, azt nem tudom, ezeknek a modern Krözusoknak különben sem érdemes nyilvántartani a keresznevüket. A 180 Dupont mind külön-külön is többszörös milliomos, együtt pedig Amerika leggazdagabb családja! Mellelte egy Astor áll, Kisportok, meggyerő arú férfi.

És Mrs. Roosevelt körül egész sereg ismeretlen nevű milliomos, akikről Európa sohasem hallott, de akik élénk szerepet visznek politikában, társaságban és műpártolásban. Aki így külsőre itéli meg őket, könnyen esik tévedésbe, mert a kiállítás jőformán alig törődtek. Csak amikor a fotóriporterek elkerülhetetlen hada csatlógtatni kezdte a masináját, álltak egy-egy impozánsabb szobor elé, mintegy háttérül és díszlőül használva és feszes pózokban türték, hogy megörökítsék őket. Ami másnap — remek reklám lesz az illető művészek, a nagyközönség majd a lapokban látja, milyen illusztris személyek lelkesednek műveikért. Lelekedésről beszélni túlzás, de tény, hogy mégis csak ők látogatták a tehetséges és kevéssé lehetséges szobrászokat és festőket. Van közöttük nem egy, aki pazar bölkezésséggel művésztelepeket létesített a birtokán, ahol évekig háboríthatatlanul élnek és dolgoznak a kedvencek. Vanderbilt például most építet egy új villát és a kert szobrai Gregorinál „rendelte meg.” Rábizta, saját ízlése szerint díszítse majd a parkját kúttal és márványszobrokkal. Ez a megbízás 100.000 dollárt jelent...

Mrs. Rooseveltért rajonganak az amerikai festők és szobrászok, mert válságos éveikben szinte az életüket mentette meg hasonló gyengéd és lapintatos gesztussal, hogy teadélután ürügyén összehozott egy csomó gazdag smokkot, akik a divatnak és a gyengéd preszióknak engedelmessé vártak... a kész-áruból” és rendeltek portréit önmagukról, gyermekükéről és a feleségükéről.

asszony megkérdezte, hogyan lehetne minden újjvilági polgárt elégedetté tenni, önkéntelenül is kiszaladt a számon:

— Küldjétek át két hétre európainak... T. T.

Szatmár megyében tíz millió leies útéptési tervet valósítanak meg

Szatmár. Saját tud. A királyi helytartóság utasítására a megyefőnökség pénzügyi és gazdasági ügyosztálya elkészítette a jövő költségvetési év dologi kiadásainak tervezetét. A tervezetet már fel is küldték a királyi helytartósághoz. A tervezet szerint Szatmár megyében a jövő költségvetési év folyamán 17 millió 813 ezer leit fordítanak megyei közmunkára.

A közmunka-tervezet szerint a jövő év folyamán különösen az utak rendbehozására és új utak építésére fordítanak nagy gondot. A közlekedés biztosítása és elősegítése tudvalegyen a kormány célkitűzései között az első helyen áll. A megye erre 10 millió leit irányzott elő. Ebből az összegből befejezik a szatmár—udvari—apai új út építését, amelynek segítségével Szatmár és Nagybánya között közel hét kilométerrel leez rövidebb a közlekedési távolság. Tovább folytatják az amac—rézteleki megyei út építését, valamint a batarcs—kányaházai új út elkészítését is jelentős irányzattal biztosították. A közigazgatás meggyorsítása érdekében elhatározták, hogy a megye távbeszélő hálózatát kiegészítik és az összes körjegyzőségeken távbeszélő állomást állítanak fel.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félre 450 negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István.**

Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza.

KÖZKEGYELEM. Bucurestiből jelenti a Rador távirati iroda: A Hivatalos Lapban a közeli napokban rendeletőrvény jelenik meg, amelyben Őfelsége II. Károly király, az újév alkalmából, azokra a bűncselekményekre, amelyekkel a törvényszékek megőrzésével követtek el, közkegyelmet alkalmaz. A kegyelmi rendelet azonban csak a folyamatban lévő ügyekre vonatkozik.

A román néptáncosok sikere Londonban. Londonból jelenti: Az angol fővárosban a román néptáncosok nagy sikert arattak, melyeket a művészetük, az Albert Hallban összegyűlt tízezer főnyi közönség lelkesen ünnepelt a román táncosokat. A szakértők bírálataikban mindenütt az első helyen emlékeznek meg a román táncosokról. Hétfőn este a román táncosok a Westminster-színház válogatott közönsége előtt mutatkoztak be. A táncmutatóvány előtt Thornton Philip ismertette a román néptáncokat.

A NAGYVÁRADI KAT. KÖR TEA-DÉL-UTÁNJA. Vasárnap délután 6 órai kezdettel saját helyiségeiben táncos teadélután rendez a nagyváradai Katolikus Kör.

Volt legionisták hűségnyilatkozata a dévai börtönből. Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszterhez 15 újabb legionista diák nyilatkozata érkezett, akik ünnepélyesen kijelentették, hogy a jövőben távol tartják magukat a tiltott politikai mozgalmaktól és alávetik magukat az ország törvényeinek. A tizenöt diák a dévai börtön igazgatójának nyújtotta be nyilatkozatát, ahol fogva vannak.

AZ OLASZ KIRÁLYLEÁNY ESKÜVŐ-ÉT ELHALASZTOTTÁK. Rómából jelenti: Mária olasz királyleány és Bourbon pármái herceg kitűzött esküvője *Mafalda* hercegnő betegsége miatt elmaradt. Az esküvőt a hercegnő felgyógyulása után tartják meg.

Semmiesetre sem kellemes merev és fájó izmokkal jární. Diana sóborszesz bedörzsölés visszaadja a ruganyosságot.

ÜGYVEDEK A NEMZETI UJJÁSZÜLETÉS FRONTJÁBAN. Temesvár. Saját tud. Az ügyvédi kamara választmánya kimondotta, hogy az ügyvédi kar belép a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. A választmány ennek következtében felkérte az ügyvédeket és ügyvédjelölteket, hogy három napon belül jelenjenek meg a kamaránál s ott írják alá a belépési nyilatkozatot.

Nem dolgozhatnak szombatról vasárnapra virradó éjszaka a katonai előképzősök. Szatmár. Saját tud. Az itteni hatóságokhoz a munkaügyi minisztériumtól körrendelet érkezett, amely szerint a minisztériumnak tudomására jutott, hogy a katonai előképzős gyakorlatra rendelt ifjak egy része vasárnap reggel fáradtan érkezik a gyakorlatra. Ezek a fiatalok a parancsnokok kérdésére azzal válaszoltak, hogy éjszaka dolgozniuk kellett. Ezért a minisztérium elrendelte, hogy a katonai előképzős gyakorlatra kötelezett ifjakat a munkaadók szombatról vasárnapra virradó éjszaka ne dolgoztassák. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

BANDITÁK ÜLDÖZNEK A DZSUNGELBEN. Colombóból jelenti Ceylon szigetén a rendőrség többszáz embere a sziget központjában lévő őserdőben egy veszedelmes bandita után kutat. Ez a bandita őrlétségi rohamot kapott és öt embert lelőtt, utána pedig az őserdőbe menekült.

Zürichi zárlat. Párizs 11.66 háromnegyed, London 20.67, Newyork 442.62, Brüsszel 74.74, Milánó 23.27 fél, Berlin 177.45, Prága 15.16, Varsó 83.60, Belgrád 10, Bucuresti 325.

HÉTFŐTŐL KEZDVE SZÁMFEJTİK A NYUGDIJKÖNYVEKET. Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli, hogy az e havi nyugdíjak felvétele végett hétfőtől kezdődőleg kell benyújtani a nyugdíjkönyveket számfejtés céljából. Ismételt felhívják a nyugdíjasokat, hogy nyugdíjkönyveiket csak abban az esetben veszik be, ha csatolják a rendőrség által kiadott életbenléti bizonyítványt.

TÜRÖKORSZÁGBAN ÖTVEN EMBERT TEMETETT EL A HÓVIHAR. Konstantinápolyból jelenti: Kolzu község közelében most, hogy a hó olvadásnak indult, számos halott bukkantak. Az országút árkában ötven ember hulláját találták, akik a legutóbbi hóviharak alkalmával fagytak meg az országút mellett. Az ötven emberből álló csoportot az országúton hóvihar lepette meg, melyből nem tudtak kimenekülni, a hó betemette őket és a szerencsétlen emberek mind egy szálra fagytak.

ROMÁNIÁBA SZÖKÖTT A KASSAI FOGHÁZBÓL MEGSZÖKÖTT KÉT HALÁLRA ÍTELT RABLÓGYILKOS. Halmiból jelenti: A rendőri hatóságok értesítést kaptak a magyar rendőrségtől, miszerint a kassai fogházból két halálra ítélt rablógyilkos megszökött és valószínűleg Romániába menekült. A két rablógyilkos, akiket még a cseh hatóságok ítélték halálra: Irinyi Sándor és Svarny András áttörték cellájuk falát és — mint annakidején megírtuk — lepedőn leereszkedtek a szomszédos mozi fedelére és a gépházon keresztül eljutottak. Most megállapítást nyert, hogy a két rablógyilkos Romániába szökött, természetesen utlevél nélkül lépve át a határt. Elrendelték a két rablógyilkos országos körözését.

200 ezer lei a máramarosszigeti munkanélküliek felsegítésére. Máramarossziget. Saját tud. A munkaügyi minisztérium a napokban 200 ezer lei küldött a máramarosszigeti munkanélküliek felsegítésére. Az összeget dr. Tite György polgármester vezetése alatt álló bizottság osztja ki.

SZÁZ ÚJ MUNKÁSKÖNYVTÁR LÉTESÜL. Bucurestiből jelenti: A munkaügyi minisztérium 100 új munkáskönyvtárat alapít. Ezek nagyrésze a fővárosban, a többi pedig a vidéki munkásközpontokban lesz.

Katonai törvényszék előtt a székelyhídi vasúti szerencsétlenség ügye. Kolozsvárról jelenti: A katonai törvényszék most tárgyalta az emlékeztető székelyhídi vasúti szerencsétlenség ügyét. Handra György és Szabó László vasutasok ültek a vádlottak padján, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy október 26-ról 27-re virradó éjszaka az 6 gondatlanságuk miatt szaladt bele a margittai motorvonat egy tehergépkocsiába — s ezzel ök okozták a gépkocsin ülő három ember halálát. A katonai törvényszék tanácsa számos tanút hallgatott ki az ügyben. A tanúk nagyrésze a vádlottak ártatlansága mellett vallott. Az érdekes ügyben január 16-án hirdetnek ítéletet.

A közigazgatási tisztviselők egyesületbe tömörülnek. Temesvár. Saját tud. A királyi helytartóságon tisztviselői megbízatást tartottak, melyen kimondták, hogy a helytartóság területén működő közigazgatási tisztviselők egyesületbe tömörülnek. Az egyesület tagjai a helytartóság, az ehhez tartozó öt megye és a városok tisztviselői lesznek.

Huszonhárom éves korában jegyezték be az anyakönyvbé, hogy született. Temesvár. Saját tud. Az anyakönyvi hivatal, mint már a legutóbb is egy alkalommal, most számos bírósági végzést kapott, amelyek szerint többeket utólagosan be kell jegyezni a születési anyakönyvbé. Olvasókról van szó, akiknek születését annakidején elmulasztották bejelenteni, de aztán születési anyakönyvi kivonatára volt szükségük és akkor eszméltek csak rá arra, hogy nem is tudják igazolni: hogy születtek. Az utólagos bejegyzés elrendelését a bíróságtól kell kérni, amely szabályszerű bizonyító eljárást folytat le. A most bejegyeztettek közt van egy Jorjici György nevű huszonhárom éves fiatalember is, akit a bíróság végzése alapján csak most írtak be az újszülöttek jegyzékébe.

Széleskörű propaganda a tengeri fokozottabb termelésére. Bucurestiből jelenti: A földművelésügyi minisztérium széleskörű propagandát indít a tengeri fokozottabb termelésére. Ugyanezért a célért az ország négy központjában tanfolyamokat rendeznek, amelyeken a szakszerű tengeri termelésről tartanak sorozatos előadásokat.

ELFOGTAK EGY HAMISÍTOTT KARIKAGYÜRÜKKEL SZÉLHÁMOSKODÓ ÉKSZERÜGYNÖKÖT. Temesvár. A rendőrség közegei elfogtak egy *Dehelean Nicolae* nevű embert, aki karikagyűrűkkel szélhámoskodott. Szépen kidolgozott, fényes rézgyűrűket adogatott el s ezekről azt állította, hogy aranyból valók. Még valamelyes fémjelzés is volt látható rajtuk. Előadása szerint egy, anyagi nehézségekkel küzdő ékszerész megbízásából adja el a gyűrűket, még pedig igen olcsón. Egy-egy értéktelen rézgyűrűért így százötven vagy kétszáz leit is kapott, amíg rajtavesztett. A rendőrség most nyomozást indított, hogy megállapítsa kiket csapolt be a szélhámos.

Még mindig nem állt helyre a dunai hajózás. Bucurestiből jelenti: A Dunán a hajózás még mindig nem állott teljesen helyre. Sulina kikötőben hetvenegy gabonával terhelt vontatóhajó vesztegel. A hajókon levő hatvanhétezer tonna gabona külföldi szállításra van szánva.

A LIVERPOOLI SZÉKESEGYHÁZ AJTÁJA. Most van épülőben Liverpoolban az a hatalmas katolikus székesegyház, mely méreteivel állítólag még a római Szent Péter-templomot is túl fogja szárnyalni. Az angol lapok külön kiemelik, hogy a székesegyház ügynevezett ereklyekápolnája számára olyan ajtó készül, mely egyedül áll a maga nemében s valóságos építészeti remekmű lesz. Ez az ajtó ügynevezett gördülő ajtó lesz, amelyet egy gép fog mozgatni, amely mint egy láthatatlan kéztől érintve, zajtalanul tologdik felre, jellepeztül annak a kőnek, amely Krisztus sírját fedte és hengereltetett el az angyal által a feltámadás reggelén. Az ajtó különben travertin-márványból készült s körülbelül két és egynegyed tonna. Nyolc láb magas és nyolc láb vastag. Az említett kápolna, amely két olasz márványból van kifarva, a főoltár alatt van s többek között benne helyezik el az első liverpooli érsek szarkofágját.

Nemzetközi betörőket tartóztattak le a ploesti színházban. Bucurestiből jelenti: Kedden este Ploestiben a színházi előadás után a színház épületében letartóztattak két hírhedt, nemzetközi betörőt, Ion Lepadatut és Mózes Jupiterit. A két betörő éppen értékes prémekeket akart elemelni.

NAGYBOCSKÓNÁL KISIKLOTT A CSEH-SZLOVÁKIAI GYORSVONAT. Máramarossziget. Saját tud. Könnyen végzetessé válható vasúti szerencsétlenség történt a cseh-szlovákiai Nagybocskó közelében. Nem messze a vasútállomástól kisiklott a Máramarosszigetről Körösmező felé haladó cseh gyorsvonat. Két személykocsit és a szerkocsi megrongálódott, emberéletben azonban nem esett kár. Szigetről segítségvontatót küldtek ki a szerencsétlenség színhelyére és rövid másfélóra alatt sikerült helyreállítani a vonalon a forgalmat.

TÜZHALÁLT HALT EGY ÖREGASZSZONY. Szászsebesről jelenti. Alvina községben Nistor Flóra özvegyasszony háza kigyulladt. A tűz éjszaka tört ki és pillanatok alatt lángborította a házat. A házban aludt a 72 éves özvegyasszony és Danila nevű 40 éves fia. A fiúnak nagynehezen sikerült kimenekülnie a tűzből, de amíg az égő házon át kijutott a szabadba, súlyos égési sebeket szenvedett. Az öregasszony nem bírt kimenekülni a házból és odaégett. A tűzvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a tűz a kéményben keletkezett. A kémény ugyanis csak a padlásig volt kiépítve, itt pedig egy pléhosóban folytatódott, amely köré hűsfüstölő volt építve. A füstölőben több oldal szalonna volt, amelyek tüzet fogtak, az égő zsír szétfolyt a padláson és így szélvész gyorsaságával terjedt a tűz.

Az aranycsináló vasládája. A napokban Pretoriában árverésre bocsátották Harald Klum graffittal bélelt, aranyolvasztó vasládáját, mely arról nevezetes, hogy ez az ember elsőnek találta ki, hogy az aranyat hogyan kell rövid uton és házilag kivonni a kőzetekből. A láda százötven esztendőes és szeleprendszere, melyen át a fémgözkök eltávolodtak, annyira tökéletes, hogy még ma is a délafrikai kohók tanulmányul szolgál. A láda kiképzési ára husz font, noha az egész készülék, az anyaga szerint nem ér többet háromnál.

Temetés. Heid Gusztáv 23 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz az Ember-kápolnában (Erdélyi „Concordia”).

JANUÁR 31-IG HALASZTOTTÁK EL A 250 LEIESEK BEVONÁSÁT. București. Saját tud. A pénzügyminiszter közölte a pénzügyigazgatóságokkal, hogy a 250 leies ércpénzek bevonásának határidejét elhalasztották január 31-ig.

KITERJESZTIK A PREFEKTUSOK HATÁSKÖRÉT. Bucurestiből jelentik: A megyei prefektusokat a közeli napokban tanácskozássra hívják össze. A belügyminisztériumban lefolyó tanácskozások során közigazgatási kérdéseket beszélnek meg. Az előző megbeszélések során a prefektusok által vezetett munkamenetet határozták meg. A prefektusok tevékenységi hatáskörét kiterjesztik, nemcsak a közrend megőrzéséért lesznek felelősek, hanem a királyi helytartókkal együtt működve, kötelezettek a vezetésekre bízott megyék minden tevékenységét ellenőrizni. Ezen a módon valósítják meg a decentralizálás rendszerét teljes mértékben.

A háztulajdonosok nem tartanak házadóvalomási ivatek beadni. Nagyváradon ismét megtévesztő hírek terjedtek el a háztulajdonosok adóvalomási kötelezettsége tárgyában. A helyzet megvilágítása végett ügyvezető elnökünk, dr. Lengyel Zsigmond ismét eljár a pénzügyigazgatóságnál, ahol is Rehon Ferdinánd ur, az adóügyi osztály és az adófellebbezési bizottság előadó titkára, a pénzügyminiszter rendelet tekintése alapján újra megállapította, hogy a háztulajdonosok házaikról adóvalomást benyújtani nem tartoznak. A háztulajdonosok csak a bérleti deklarációkat kötelesek pontosan kiállítani és a folyó hó végéig a nagyváradi pénzügyigazgatóság II. emeleti főosztályába benyújtani. A többi, vallomás benyújtására kötelezett adózók adóvalomásaikat 8 lej kincstári és 1 lej repülőbéllyelgel ellátva a folyó hó végéig az illetékes kontrollori hivatalban tartoznak benyújtani. További felvilágosításokat díjtalanul Cosbuc-u. 4. sz. központi irodánkban nyújtunk. Tagjaink hozzák magukkal a legutóbbi díjnyugtáikat. A nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége ügyvezető elnöksége.

* A legideálisabb hashajtó, vértisztító, epenhajtó a dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

KITÜNŐ AZ ŐSZI VETÉSEK ÁLLAPOTA. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint az őszi vetések állapota kitünő. A vetések szépen fejlődtek. Általában 10 centiméter vastag hórótege borítja szerte a vetéseket s a fagy sehol sem árthatott.

A földgáz bevezetésével tisztábbak lennének a kolozsvári péküzemek. Kolozsvár. Saját tud. A város közegészségügyi hivatala az elmúlt hetekben több ízben egészségügyi razzikiákat rendezett a város területén lévő pékműhelyekben. A sorozatos vizsgálat során a legtöbb esetben köztisztasági jegyzőkönyvekkel kapcsolatban a pékmesterek egységes akcióba kezdtek és védelmükre azt hozzák fel, hogy amíg a fu fűtést más rendszerre nem cserélik fel, addig nem is lehet olyan tisztaságot tartani a pékműhelyekben, mint amilyent az egészségügyi intézkedések előírnak. A sorozatos kihágások elkerülése végett a pékmesterek arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a földgáznak Kolozsvárra való bevezetése egyszerűen megszüntetné ezeket az egészségügyileg kifogásolható állapotokat. A pékmesterek a közeli napokban álláspontjukat emlékiratba beterjesztik a polgármester elé, akitől támogatást kérnek ügyük támogatására. Ezzel egyidejűleg pedig megteszik az intézkedést, hogy akciójukba bevonják azokat az iparágakat is, amelyek állandóan tüzzel dolgozva nélkülözik a földgáz-fűtést.

Tóth Tihamér legszebb könyvei:

Hiszek egy Istenben	240	lei
Hiszek Jézus Krisztusban	240	"
Hiszek az Egyházban	240	"
Hiszem az örök életet	240	"
Krisztus Király	240	"
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	240	"
Tízparancsolat I.	240	"
Tízparancsolat II.	240	"
Miatyánk	280	"
Üdvözlégy Oltáriszentség	223	"

Szmazsenka Ernő temetése

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délután a város társadalmának osztatlan részvéte mellett ment végbe Szmazsenka Ernő temetése. A temetői kápolna előtt óriási tömeg gyűlt össze, amely a környező temetőutakat is betöltötte. Szmazsenka Ernő ez a városé volt s ennek a városnak minden társadalmi rétege elküldte képviselőit a gyászszertartásra. A Filharmonikus Zenekar tagjai testületileg jelentek meg s gyönyörű koszorút helyeztek a koporsóra. Ugyancsak testületileg vonultak ki a városi villamosművek alkalmazottai is Sas Emil igazgató vezetésével és szintén koszorút helyeztek el a ravatal előtt.

A gyászszertartást Brösztel Lajos apátkanonok vezette fényes papi segédlettel. A magyar társadalom nevében dr. Gyöngyössy István bucsuztatta el Szmazsenka Ernőt:

— Amilyen boldogok voltunk — mondotta — hogy a mi jó öreg Barátunk Isten kegyelméből; még közöttünk van; amilyen bensőséges örömmel üdvözlöttük Őt — alig pár hete — 50 éves születésnapja alkalmából; olyan fájdalmas és bús szívvvel állunk ma itt; hát ő is! — Aki az életet olyan bölcsen vette és aki nekünk e tekintetben is példaképünk volt: ő is elaradt?! Az egész nagyváradi magyar társadalom, melynek ő olyan klasszikus egyénisége volt és a mi baráti körünk szegényebb lett egy nemes valakivel, egy testben és lélekben nagyszabású emberrel, aki még élt, közöttünk járt, művész-lelkének minden erejével a baráti szeretet, jószág, tisztesség, puritánság és a megértés szellemét osztotta mindnyájunknak. Valóban ur, finoman nemes volt az ő gondolkodása, viselkedése, minden gesztusa és minden érzése. Őt, az embert eltemetjük, de életének világossága, lelkének, gondolatainak néha olyan sajátosan megnyilatkozó fénye — roppenése közöttünk marad, hogy ebben a mindjobban sötétedő világban utmutató és vigasztaló legyen mindnyájunk számára. Elhoztuk ide, az utolsó stációhoz, virágban, szoban, sajjó szívből és fájdalommal könnyben a váradi magyar társadalom és a mi baráti körünk szeretetét és megbecsülését. Bucsuzik a Senior! Isten veled Ernő barátunk!

Ezután ismét felhangzott az egyházi ének és Szmazsenka Ernő holttestét a gyászoló közönség elkísérte a sírhelyig, ahol átadták Szmazsenka Ernőt az anyaföldnek.

BEKÜLDÖTT HIREK

A kolozsvári Szentpéteri Kolping Legényegylet évadnyitó vacsorája

A kolozsvári Szentpéteri Kolping Legényegylet évzáró és egyben évnyitó társasvacsorát rendezett, amelyen a tagok és pártoló tagok igen szép számban jelentek meg. Csibly István igazgató-egyélelkes rövid beszéd keretében számolt be az 1938. munkaévről s kihangsúlyozta:

A jövőben az iparoséagnak kell alkotnia társadalmunk középosztályát, nekik kell hitet, kultúrát, történelmet megőrizniök és továbbadniök. Erre a nagy történelmi hivatásra az iparosifjúságot elő kell készítenünk. Ezt tette a múltban és ezt teszi a jelenben és fogja tenni a jövőben a Kolping Legényegylet. Az iparosifjúsággal foglalkoznunk kell és foglalkoznunk köteleesség.

Ebben a szellemben kért anyagi és lelki támogatást az egyházközség jelenlevő, tekintélyes tagjaitól. Az igazgató köszönetét mondott dr. Balásy Imre c. kanonok-plébánosnak, a Római Katolikus Népszövetség vezetőségének és a jószívű pártoló tagoknak. A vezetőség a ping-pong szakosztályt a rendezett versenyeken elért győzelmeért külön kitüntetésben részesítette. A kitüntetések során ezüst érmet kaptak: Papp Vilmos, Bungur János; bronz érmet: Gaál Tibor, Szabó Sándor. Az egylet érdekében végzett buzgó munkájáért könyvet kapott Pál Jenő szer- és kottatáros.

Balásy Imre c. kanonok-plébános meleg szavakkal köszönte meg a vezetőség fáradozását és további hasznos munkára buzdította az ifjúságot. Kihangsúlyozta, hogy szívvvel-lelkekkel, anyagi és lelki támogatással továbbra is az ifjúság mellett van. Meggyőző szavakkal beszélt Máthé László, a tekeszakosztály elnöke, megemlékezett az egyházközség és a Kolping Legényegylet legnagyobb jötevőjéről, Tulics Kálmánról, a dalárda és a tekeszakosztály örökös diszelnökéről. A társasvacsora hangulatát a dalárda igen sikerült énekszámaival emelte.

Színes pósta

AZ ANGOL KIRÁLY ÉS A BÉLYEGEK

Az összes uralkodók közül az angol király képe szerepel a legtöbb bélyegen. Jelenleg nyolcszázharminc különféle bélyeg van forgalomban, amelyeken az angol király képe látható. A bélyegeket a brit birodalom hatvan postaigazgató-sága bocsátja ki. Kétszáz bélyeget a koronázás alkalmával készítettek, a többi rendes kibocsátású.

TOJÁSFÜRDŐ AZ ORSZÁGUTON

Az északolaszországi Valanza mellett felbontott egy tojászállító tehergépkocsi. A kocsiiban levő 5000 tojás egytől-egyig összetört, úgyhogy a tojásle valósággal elárasztotta az országutat. A gépkocsi vezetőjének a tojásfürdőn kívül nem történt komolyabb baja.

A KÖNYOMTATÁS FELTALÁLÁSA

Senefelder véletlenül találta fel a könyomtatást. Egyszer feljegyezvén a mosásba kerülő fehérneműjét, papiros helyett vegyi tintávad egy kőlapra írta a fehérneműek listáját. A száritott írást fekete nyomdafestékekkel kente be és arra papíros fektetvén lehozta. A sokszorosításnak régen kutatótt titkát így fedezte fel egészen véletlenül.

CSODÁLATOS ÉLETMENTÉS

Egy hároméves gyermek több pajtásával játszott az egyik stockholmi ház negyedik emeleti erkélyén. Játék közben a kisgyermek véletlenül kizuhant az utcára. Két munkásember páratlan lélekjelenléttel odaugrott, ahol a gyermek zuhanás és a kisgyermek felmértényire a földtől sikerült elkaphni és így megmenteni az életnek.

GAZZAL A KAKTUSZ ELLEN

A Darling-folyam felső folyásán a telepesek régóta elkeseredett harcot vívnak a vadkaktusz egy nagyon szapora fajtajának óriási elterjedése ellen. A vadkaktusz rövid hetek alatt ellenállhatatlanul megszállja a termőföldröket és oly sürűn elárasztja, hogy a közelébe sem lehet férni. Megkísérelték már, hogy a kaktuszerdőket ágyúval lövik szét. Nem sikerült. Most nehéz gazzal irtják ezt a szörnyűséges növényt, amely az ausztráliai mezőgazdaságnak beláthatatlan károkat okoz.

MIT VESZ KINA?

Kina a legjobb piac más országokban már elhasznált és használaton kívül helyezett tárgyak felvételére. Így például Amerika minden évben óriási mennyiségű régi újságot ad el Kínának, ahol lampionok gyártására használják fel. Ugyancsak nagy mennyiségben ad el Németország Kínának régi patkókat. Az elhasznált patkókat vagonszámra viszik Németországból a távoli keletre, ahol borotvapengőket készítenek belőlük. Sanghaj bevételé óta a japánok próbálják a kínaiak régi patkószükségletét fedezni, de mert a kínaiak előnyben részesítik a német patkókat, a japánok igekeznek utánozni a német lópatkó formáját.

MUZÉUM A GYUFASKATULYÁBAN

Charbneu amerikai különc harmincnyolc év alatt négyszer utazta körül a földet hogy miniatűrökből álló muzeuma részére új érdekességeket szerezzen. A muzeumban minden kicsinyített formában látható. Miniatűr jégsekreány, miniatűr varrógépek, zongorák és pianinók, mindennemű fegyverek, elképzelhetetlenül kis formában. A miniatűr tárgyakat olyan emberek készítették halatlanul nagy fáradsággal és idő igénybevételével, akik soha nem gondoltak arra, hogy valamikor értékesíthetik. Különösen eredményes volt az amerikai különc utja keleti Ázsiában, ahol egy mogyoróhéjat talált, amelyben háromezer miniatűr evőkanalat lehet elhelyezni. Megvásárolt egy négy centiméter hosszú töltőtollat és a Normandie óceángőzös milliméternyi utánzatát. Gyűjteményének legérdekesebb és legszebb darabja egy gombostűfej, amelybe a Sing-Sing fogház egyik lakója bevészte a Miatyánkot. A fegyenc huszonöt évét áldozott erre a munkára és befejezése után megvakult.

KÖZGAZDASÁG

Milyen adóvallomásokot kell benyújtani ebben az évben?

A pénzügyminiszterium hivatalos rendelete az adóvallomásról

Az egyenesadók egységesítéséről szóló törvény értelmében az adózók úgy az év elején, mint évközben adóvallomásokot, illetőleg adatbevallásokat kötelesek eszközölni. Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszterium hirdetményt tett közzé, amely a következőket tartalmazza:

Az adózók az 1939—1940. költségvetési évvel kapcsolatban a következő vallomásokot kötelesek beadni:

1. a) Kisiparosok és kézművesek, akik az 1938. évi osztályozás alapján adóztattak meg három évre és akiknek osztályozási ideje 1939. március 31-én jár le.

AZ 1939. ÉV JANUÁR HÓ FOLYAMÁN VALLOMÁST NYUJTANAK BE

b) Akiknek osztályozása 1937. március 31-én járt le, azonban adójukat az 1938. április 1-iki törvény értelmében átvitelezték az 1938—1939. költségvetési évre.

c) Akik mint kereskedők, vagy iparosok működésüket az 1938—39. év folyamán, vagyis 1938. április 1. után kezdték meg és adójukat csak ideiglenesen állapították meg az 1938—39. költségvetési évre, tehát osztályozás alá esnek.

2. Kereskedők és iparosok, akik évenként fizetnek adót, továbbá részvénytársaságok, közkereseti társaságok és betéti társaságok.

A részvénytársaságok vallomásaikat a mérleg jóváhagyása után adhatják be, azonban legkésőbb 1939. április hó végéig.

3. A szabadfoglalkozásuak.

4. Ingatlantulajdonosok, szállodások, akik lakást, üres vagy bútorozott szobákat adnak bérbe, vallomásaikat az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz kötelesek beadni, megjelölve a bérlő nevét és vezetéknévét, foglalkozását és a fizetett bért.

APRILIS 1. ÉS MÁJUS 15. KÖZÖTT BEADANDÓ VALLOMÁSOK

Ezen időközben adandó be a jelzőlog és nyílt adósságokra vonatkozó vallomás, a jövedelmi és suprakvótaadóból eszközözendő levonásokkal kapcsolatban.

ÉVKÖZBEN BEADANDÓ VALLOMÁSOK

1. Valamely szabadfoglalkozás, ipar, vagy kereskedelem, erdővágás megkezdése és rendkívüli jövedelem realizálása tíz napon belül jelentendő be.

2. A pénzügyigazgatóságon azok, akik valamely mesterséget, vagy kereskedelmet megszüntettek, ingatlantulajdonosok, ha beépített ingatlanuk értéke emelkedett, vagy legalább egynegyedrészre csökkent, valamint azok az ingatlanulajdonosok, akiknek teljes vagy részleges adómentességük lejárt, kötelesek egy hónapon belül a változást bejelenteni.

3. Azok a kereskedelmi cégek és egyéni cégek, amelyeknek szolgálatában olyan személyek állanak, akik a szabadfoglalkozásuk jövedelmi adója alá esnek, kötelesek az illetékes adóki-

tési hivattal közölni e személyek lakhelyét, egy hónapon belül attól az időponttól számítva, amidőn a megfelelő összegeket jutalmazás, részesedés, jelenléti díj, vagy remuneráció címén kifizették.

4. A részvénytársaságok kötelesek az adókiadó pénzügyigazgatóságoknak legkésőbb egy hónapon belül a mérleg jóváhagyásától számítva névszerinti kimutatást küldeni az összes igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokról, megjelölve azoknak címét és azokat az összegeket, amelyeket azok az elmúlt év folyamán lantiém, jelenléti díj, fizetés, reprezentációs költség, vagy bármilyen más formában kaptak.

BÜNTETÉSEK

A pénzügyminiszterium felhívja az adóvallomások benyújtására kötelezettek figyelmét, hogy az egyenesadók egységesítéséről szóló törvény 93. és 103. szakaszai a következő jogvesztéseket, vagy büntetéseket írják elő azok számára, akik a fenti határidőn belül nem adják be vallomásaikat:

1. Nem idézik meg az adókiadásra és így hivatalból adóztatják meg.

2. Az adó egynegyed részének megfelelő pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik idejében nem adják be az adóvallomást, vagy pedig azt hiányosan töltötték ki.

3. Szállodatulajdonosok, ingatlantulajdonosok, bérbeadók, a bérlő által elfoglalt épület rész adójának egynegyed részével egyenlő pénzbüntetéssel sújtandók, ha idejében nem nyújtják be a bérlői vallomást.

4. A jövedelmi suprakvótaadónál nem engedélyezik a jelzőlog- vagy nyílt adósságok terheinek levonását, ha azokat idejében nem jelentették be.

A vallomások egyszerű papíron kell elkészíteni és beadni a lakhelyre illetékes adókiadási hivatalhoz, amely elismervényt ad azoknak átvételéről.

Kivételt képeznek a részvénytársaságok, amelyek vallomásaikat az adókiadási pénzügyigazgatóságokhoz adják be hivatalos nyomtatványmintákon, amelyeket ők saját maguk szerznek be.

Bérmozgalmak Kolozsváron. Saját tud.

A kolozsvári Ady harsánygyár munkásai hetekkel előbb bérmozgalmat indítottak és egyben munkahelyzetüknek szerződéses alakban való leszövezését kérték. A munkások kezdetben közvetlen tárgyalásokkal kísérleteztek, de miután akciójuk sikertelen maradt, ügyüket a munkafelügyelőség elé vitték, amely megkezdte a békéltető tárgyalásokat. Ugyancsak bérmozgásban vannak a kolozsvári napilapok munkatársai is, akik egyetemleges szerződés aláírására igyekeznek bírni kiadóikat. A munkafelügyelőség magántárgyalások folytatására utasította a kiadókat és meg van a remény arra, hogy az újságírók bérkonfliktusát minden zökkenő nélkül sikerülni fog lebonyolítani.

EMELKEDNEK A GABONAÁRAK. Bucurestiből jelentik: A belföldi gabonapiacokon Anglia és Belgium nagyobb buzavásárlásokat eszközölt, amelynek következtében a buza ára jelentős mértékben emelkedett. Az emelkedés 1000—2000 lei vagononként. Ugyancsak jelentős emelkedést mutat a kukorica ára is, ami a világgazdasági árcsökkenésével áll kapcsolatban. Az emelkedés a karácsony előtti árcsökkenéssel szemben vagononként 2000 leit tesz ki. Az árpa ára szintén emelkedést mutat, ami azzal áll kapcsolatban, hogy Németország eszközölt nagyobb vásárlásokat. Az árpa ára az exportpiacokon 35—36 ezer leire emelkedett.

Összpontosítják a BMW és a Siemens-csoport repülőgépmotorgyárait

A kivétel érdekében a mérnököket és a műszaki személyzetet a külföldi megrendelők rendelkezésére bocsátják

(V. V.) A két német repülőgépgyár a BMW (Bayerische Motoren Werke) részvénytársaság München, valamint a Brandenburgische Motorenwerke (Siemens-csoport) elhatározta, hogy kivételük érdekében közösen dolgoznak. Erre a célra megalakították az Aoromotor Export G. m. b. H. társaságot. Ezáltal a két mű saját mérnök és műszaki személyzetét a külföldi kliensek rendelkezésére bocsátja minden olyan esetben, amidőn ezeknek szükségük van tanácsadókra. Egyelőre a fenti kivételi társaság a következő hajtógéptípusokat ajánlja fel a külföldnek: Stern-motork, BMW 132, Bramo-Fahnir és a Bramo-Sh 14 A típusokat.

Felvette a postatakarékpénztári forgalmat a német posta

Két és háromnegyed százalék kamatot fizet a német postatakarék

(V. V.) A német birodalmi posta az év elején felvette a postatakarékpénztári forgalmat. A birodalmi posta ezt a forgalmat minden tekintetben egyszerűsíti és fejleszti. A forgalom ingyenes, minden betétkönyvvel egy igazolványt állítanak ki a betétkönyv tulajdonosának személyi igazolására. Minden kifizetésnél a betétkönyvben kívül ezen igazolványt kell majd előmutatni. Kis és legkisebb betétek érdekében úgynevezett takaréklapokat osztanak ki, ezeket postabélyegekkel be lehet ragasztani. 100 márká összegű kifizetések mindennap eszközölhetők havi 1000 márká összegéig, ilyen lemelekre felmondás nem szükséges. Azt hiszik és remélik, hogy az új postatakarékpénztár nagyon meg fogja könnyíteni az utazási fizetési forgalmat. A postatakarékpénztár évi 2 és háromnegyed százalék kamatot fog fizetni.

ÉLELMISZERESÉK CÉHALAKÍTÁSA.

Temesvár. Saját tud. A munkaadók ipari szindikátusában kimondták az élelmiszeresek céhének megalakítását. Az alakuló közgyűlésen Sechei Sándor pékmester elnököl. A céhbe a mészárosok, hentesek, sütők, cukrászok, szikvizgyárosok és hasonló iparágak iparosai tartoznak. Megállapították, hogy a gyűlésen háromszáznyolcvannégy iparos van képviselve. Tíztagú vezetőséget választottak, további öt helyet vidéki iparosoknak tartanak fenn. Az elnökséget a vezetőség tagjai választják meg. A közgyűlés hódoló táviratot intézett a királyhoz és táviratilag üdvözölte Cristea Miron patriárka-miniszterelnököt, valamint Ralea munkaügyi minisztert.

Arcárhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

különbejárati butorozott szoba, fürdőszobával 1 vagy 2 személynek, esetleg teljes ellátással is. Nagyvárad, Str. Averescu No. 37.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

női télikabát és más ruhanemű Nagyvárad, Str. Scoalei 10.

Singer varrógép,

keveset használt eladó. Ugyanott 1 és 2 szobás lakás kiadó. Nagyvárad Str. Codrilor 11.

Megvételre

keresek jó állapotban lévő modernebb ebédőt vagy kombinált szobát. Cimeket a kiadóba kérek.

Allást kezes

szavanként 1 lei

Házvezetőnek

menne plébániára is, Révészné, Nagyvárad, Str. Vasile Conta 22.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Pettenkoffer: Utmutatás a must és a bor helyes kezeelésére	140 lei
Pettenkoffer: A jó pincegazda	75 lei
Pettenkoffer: Szőlőművelés	350 lei
Pettenkoffer: A bor, annak készítése és kezelése	225 lei
Mangold: A természetes szőlőgyógymód és annak kezelése	55 lei

LEGUJABB

A „Nemzeti Ujjászületés Frontja” és a népkisebbségek

A német népcsoporttal való egyezmény egyes részletei. A vezető román lapok méltatják az egyezmény jelentőségét

Bucurestiből jelentik: Tegnap számunkban közöltük azt az egyezményt, melyet a romániai német népcsoport kötött a kormánnyal a Nemzeti Ujjászületés Frontja című állampolitikai alakulathoz való csatlakozás felől. Eszerint a német népcsoport testületileg csatlakozik a fronthoz, a vegyes lakosságú városokban és falvakban külön német szakosztályok lesznek s ezek a front nemzeti tanácsában 6 tag, az igazgatóságban 1 tag képviseli. A front szolgálati helyein megfelelő arányban német tisztviselőket is alkalmaznak. A német szakmai egyesületek testületileg belépnek a törvényileg létesített foglalkozási testületekbe és ottan a vezetőségben is arányosan helyet kapnak. A politikán kívüli egyéb viszonyokban, vagyis a kulturális, gazdasági és társadalmi célokra a német népcsoport jogot kap, hogy saját külön szervezetet alkosson. Ezt az egyezményt a kormány részéről Calinescu Armand belügyminiszter és Dragomir Silviu kisebbségügyi kormánybiztos írta alá, míg a német népcsoport vezetője, Fabritius Fritz nevében és megbízásából dr. Hedrich volt képviselő.

Az egyezmény létrejöttével egyidejűleg Calinescu belügyminiszter írásbeli közlést is adott ki Fabritius Fritznek, a német népcsoport elnökének. Ez íratnak a tartalma a következő:

Kérelmük folytán és a román állampolgárságu németeknek a Nemzeti Ujjászületés Frontjához való csatlakozásáról kötött egyezmény alapján van szerencsém közölni, hogy a minisztérium megadta a működési enge-

délyt a Fabritius Fritz ur vezetése alatt álló ama szervezet részére, mely kulturális, gazdasági és társadalmi célok tekintetében egyetlen kizárólagos képviselője a Romániában levő német népcsoportnak. Calinescu Armand miniszter.

A német népcsoport elnöke felhívást adott ki, melyben a fenti egyezményre hivatkozva, a német néptársakat utasítja, hogy január 15-én az egyes helységeken zárt sorokban jelentkezzenek a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való beiratkozásra. Glondys evangélikus szász püspök is köriratot adott ki, melyben a népcsoport elnök felhívására utalva, az összes egyházi tisztviselőnek kötelességévé teszi a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való belépést, a hívőknek pedig ajánlja.

A bucuresti nagylapok közül a *Timpul* (Gafencu külügyminiszter lapja) méltatja az egyezmény jelentőségét. Többi közt ezt írja: „A Nemzeti Ujjászületési Front keretében a német népkisebbség meg fogja találni a maga kulturális, szellemi, gazdasági és politikai fejlődése lehetőségeit, természetesen az államunk iránti fejelem és hűség föltételeihez kötötten.” A félhivatalos *Románia* a németekkel való egyezmény létrejöttéről írva, ezt teszi hozzá: „... és mihamarabb következni fog, hogy hasonló föltételeket állapítsanak meg a magyar népkisebbség részére is. A Nemzeti Ujjászületési Front keretében ilyenformán Románia népkisebbségei minden lehetőséget megkapnak a kulturális, szellemi, politikai és gazdasági rendes fejlődéshez.”

Chamberlain és Halifax tisztelgése az olasz uralkodónál

Csütörtök délután újabb megbeszélés Mussolinivel. Az angol és francia sajtó a római találkozóról

Rómából jelentik: Chamberlain és Halifax csütörtökön délelőtt megkoszorúzták a Pantheonban a királysírokat, majd a névtelen katonai sírját. Fél 12 órakor az uralkodó kihallgatáson fogadta az angol minisztereket, a kihallgatás után pedig ebédre tartotta vissza. Délután 3 órakor megtekintették a fasiszta ifjúsági alakulatok bemutató gyakorlatait, majd utána a Palazzo Venezian újabb megbeszélésre ültek össze Mussolinivel. Este 9 órakor az operaelőadáson vettek részt, míg este 11 órakor Ciano gróf olasz külügyminiszter az Excelsiorban vacsorát adott tiszteletükre.

Londonból jelentik: Az angol sajtó nyugodt és tárgyilagos hangon a legteljesebb megelégedéssel írt Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter római tartózkodásának első napjáról. Feltűnő beállításban közlik az angol miniszterek római fogadtatását és kiemelik azt az önkéntes lelkesedést, amellyel Chamberlaint mint a világbéke megmentőjét köszöntötték Rómában. Az ünneplésből Chamberlain történelmi nevezetességű esernyője is

kivette a részét, amely mint a béke polgári jelképe szerepel a világ szemében. Az angol lapok jelentése szerint az első napon Mussolini és az angol miniszterek között nem került sor fontosabb tárgyalásra. A látóhatár vizsgálatában telt el az egész nap és kölesönös szívélyesség jellemzi a tárgyalásokat. Spanyolországról még nem volt szó, Mussolini nem közölt határozott kívánságokat semmilyen kérdésben.

Párizsból jelentik: A francia sajtó nagy figyelmet szentel Chamberlain és Halifax látogatásának. Részletesen ismertetik az angol miniszterek fényes fogadtatását és kiemelik, hogy az olasz nép Chamberlain személyében a béke megmentőjét ünnepelte. A *Matin* értesítése szerint még nem tárgyalták a francia-olasz ellentétet. Mussolini Olaszország békeszándékát hangoztatta, de kijelentette, hogy kívánságai kielégítését óhajtják.

A magyarországi képviselőház ismét munkába kezdett

Budapestről jelentik: A karácsonyi és újévi szünet után a magyar képviselőház csütörtökön délelőtt tartotta meg első ülését. Ez alkalommal folytatták az álláshalmozás kizárásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Göring porosz miniszterelnök pénteken Belgrádba utazik

Belgrádból jelentik: Göring német birodalmi miniszterelnök Stojadinovits jugoszláv miniszterelnök meghívására még a pénteki nap folyamán Belgrádba érkezik. Az előkelő vendég tiszteletére a jugoszláv kormánykörök nagy szabású vadászatot rendeznek.

Litvinov nem mehet Genfbe

Párizsból jelentik: A Népszövetség tanácsának jövőheti ülészakán a Szovjetunió küldöttségét nem Litvinov fogja vezetni, hanem minden valószínűség szerint a szovjet párizsi nagykövete. A „*Matin*” genfi értesítése szerint Litvinov külföldi népbiztos azért nem jöhet el a népszövetségi tanácsülésre, mert Stalin intézkedése folytán tilos elhagynia a szovjet-köztársaság területét.

Montague Norman (a kép baloldalán), az Angol Bank kormányzója Berlinbe érkezett, ahol a pályaudvaron dr. Schacht, a német birodalom bankkormányzója fogadta.

Pályázat

A Carei Római Katolikus Legényegyesület választmánya az egyesület vendéglője és hozzátartozó helyiségeknek 1939 április hó 1-től kezdődő bérletére pályázatot hirdet. Pályázati feltételek dr. Nagy Gábor egyesületi ügyész irodájában megtekinthetők, ahová a pályázatok 1939 január 15-én déli 12 óráig nyújthatók be.

Egyesületi választmány.

Lippay Lajos dr.

A titokzatos Keleten

Sok képpel, díszes kötésben 145 lel.

E gyönyörű könyvben elvonul és feltárul előttünk Bombay, Colombo, Singapore, a Fülöp-szigeteknek színes világa, Shanghai, Kambodzsa és Sziám. Nagy értéke, hogy az író nem muló képet fest róluk, hanem megvilágítja bennük a régi és új civilizáció lelkét, egész szellemtörténetét, élő embereivel, történelmével, vallásrendszerével, büneivel és erényeivel együtt. Mindent meglát, mindent megítél, minden problémára van válasza s őszinte ott is, ahol fájó igazságokat kell megmondania.